

21.4.2008

Arbets- och näringsministeriet
PB 32
00023 Statsrådet

Begäran om utlåtande 31.1.2008, 7131/815/2008

UTLÅTANDE OM PROGRAM FÖR MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING AV FENNOVOIMA AB:S KÄRNKRAFTVERKSPROJEKT

I projektet granskas byggandet av ett nytt kärnkraftverk på fyra alternativa lokaliseringsområden, som finns i Kristinestad (Norrskogen och Kilgrund), Pyhäjoki (Hanhikivi), Strömfors (Kampuslandet och Gäddbergsö) och Simo (Karsikkoniemi och Laitakari). På de alternativa lokaliseringsområdena för kärnkraftverket finns ingen tidigare industriell verksamhet. För kärnkraftverket behövs ett markområde på ungefär 50 hektar. Fennovoima strävar efter att påbörja produktionen i det nya kärnkraftverket senast år 2018.

Enligt förteckningen i MBK-förordningen (713/2006) utgör kärnkraftverk ett sådant projekt på vilket bedömningsförfarandet tillämpas. Utöver Fennovoimas kärnkraftverksprojekt pågår även bedömningar av miljökonsekvenser för två andra kärnkraftsenheter. Teollisuuden Voima Oy (TVO) utreder utvidgning av kärnkraftverket i Olkiluoto med en fjärde anläggningsenhet och Fortum undersöker utvidgning av kärnkraftverket i Lovisa med en tredje anläggningsenhet.

Ett av de alternativa lokaliseringsområdena i projektet finns på Österbottens förbunds område, i södra delen av Kristinestad. I den gällande fastställda i regionplanen och i förslaget till Österbottens landskapsplan (24.9.2007) finns ingen reservering för ett kärnkraftverk. Projektet är emellertid åtminstone regionalt betydande, vilket förutsätter en reservering i landskapsplanen före en general- och detaljplan. På området finns en gällande strandgeneralplan.

Österbottens förbund anser att det program för miljökonsekvensbedömning som sänts på remiss ännu är delvis bristfälligt. De alternativ som ska bedömas i fråga om alternativa lokaliseringsorter och kärnkraftverksalternativ anser förbundet vara tillräckliga, men de funktioner som ingår i projektet och nämns på sidan 29 (mellanlagring av använt kärnbränsle som uppkommer vid driften, lagring och slutförvaring av driftavfall, anordningar för intag och utlopp av kylvatten, byggande av vägar, bryggor och sjötransporter, kraftledningar och avveckling av kraftverket samt slutförvaring) framgår inte av bedömningsprogrammet. Förbundet anser att åtminstone transportrutterna

Sandögatan 6

Hietasaarenkatu 6

PB 174 • PL 174

65100 VASA • VAASA

Tfn • Puh (06) 320 6500

Fax (06) 320 6550

info@obotnia.fi • www.obotnia.fi

FO-0970063-6 • Y-0970063-6

(land- och sjötransporter) och kraftledningarna borde vara med redan i bedömningsprogrammet (på kartor). En bedömning som skulle omfatta kärnkraftverkets hela livscykel ända till slutförvaringen skulle ge den bästa helhetsbilden av projektet.

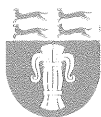
Enligt MKB-förordningen ska en beskrivning av miljön ingå i bedömningsprogrammet. Då det gäller Kristinestad är beskrivningen av det nuvarande läget bristfällig i jämförelse med beskrivningen av de övriga områdenas nuvarande tillstånd. Bland annat saknas underrubrikerna helt i avsnitt 6.4.8.2 Havsområdets isförhållanden, vattenkvalitet och biologiska tillstånd. Som källa för beskrivningen av miljöns nuvarande tillstånd har använts nästan enbart miljörapporten för Österbottens landskapsprogram 2007–2010, vilket innebär att befintligt källmaterial inte utnyttjats i full utsträckning. Publikationen *Miljöns tillstånd i Västra Finland* innehåller också regionala uppgifter om miljöns nuvarande tillstånd, t.ex. en beskrivning av norra delen av Bottenhavet, uppföljningen av luftens kvalitet (mätstation i Kristinestad) och rådande vindriktningar. Publikationerna i projektet Bernet innehåller förmodligen också relevant källmaterial.

I bedömningsprogrammet finns ett utdrag ur förslaget till Österbottens landskapsplan, men de i planförslaget anvisade områdesreserveringarna i Norrskogen och Kilgrund och deras omgivning har inte beskrivits. I förslaget till landskapsplan (24.9.2007) har södra delen av Kilgrund och havsområdena norr, väster och söder om ön anvisats som ett område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald. En del av området (norr och söder om Kilgrund) hör till nätverket Natura 2000. Natura-området söder om Kilgrund hör också till strandskyddsprogrammet. Mellan Kilgrund och fastlandet finns en småbåtsled och en annan led, som anvisats som en småbåtsled som är viktig för turismen. De närmaste byarna Skaftung och Sideby har angetts med bybeteckningen at och vägen mellan byarna som förbindelseväg. Genom byarna går en anvisad cykelled, och utmed vägen har en beteckning för förbindelsebehov för stomvattenledning inriktats. Kulturlandskapet i Sideby är nationellt värdefullt. I Sideby finns en gästhamn, och Kilen har anvisats som turistattraktion. Storträsket är ett skyddsområde på landskapsnivå. Genom Storträsket går en riktgivande friluftsled i nord-sydlig riktning och en kulturhistoriskt betydande vägsträckning. I förslaget till landskapsplan anvisas ett område för vindkraftverk ute till havs drygt 10 kilometer utanför Kilgrund.

Dessutom borde bedömningsprogrammets avsnitt 1.5 Anknytning till andra projekt, planer och borde program kompletteras med följande pågående mkb-projekt: byggandet av en 400 kV kraftledning mellan Tahkoluoto i Björneborg och Kristinestad samt vindkraftsprojektet utanför Kristinestad.

Avsnitt 7 Miljökonsekvensbedömningen och tillämpade metoder bör ännu kompletteras. I bedömningsprogrammet nämns spridningsmodellkalkyler som underlag för konsekvensbedömning för vattendrag och fiskerihushållning. Förbundet föreslår att spridningsmodellkalkyler ska göras även för radioaktiva och övriga utsläpp till luft för att på så sätt bedöma vilka konsekvenser radioaktiva utsläpp har för människorna och miljön.

Det må framföras att området utanför Kristinestad hör till landhöjningskusten, vilket bör beaktas i konsekvensbedömningen. Likaså bör hänsyn tas till rådande vindriktningar och havsvattenstånden. Konsekvenserna för Natura-områdena bör bedömas eftersom det finns Natura-områden både norr och söder om Kilgrund. Granskningen bör också gå in på konsekvenserna för näringarna. I Kristinestad finns specialodling (potatisodling) och i Närpes växthusodling. I havsområdet i Kristinestad finns vidare en betydande koncentration av fiskodlingsanläggningar. Även konsekvenserna för rekreationen bör

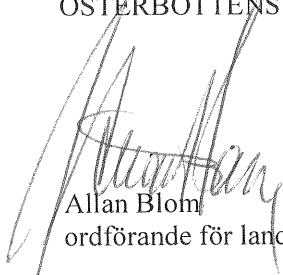

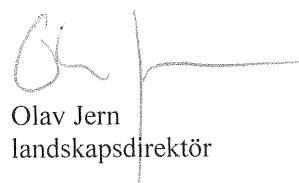
bedömas. På området finns fritidsbebyggelse både på öar och fastlandet, småbåtsleder och rekreationsleder samt skogsområden där man plockar bär och jagar. Enligt Österbottens förbunds kalkyler bor cirka 300 personer inom fem kilometers radie från det planerade lokaliseringsområdet för kärnkraftverket.

Som sammanfattning av det ovan anförda framför Österbottens förbund att konsekvensbedömningen även bör innefatta en granskning av konsekvenserna för Natura-områdena, näringarna, rekreationen, användningen av naturtillgångarna samt konsekvenserna av kraftledningarna under driften, lagringen av driftavfallet och kärnbränsletransporternas konsekvenser för slutförvaringsplatsen. Det som kan nämnas som positivt bland de konsekvenser som ska bedömas i programmet är de fiktiva allvarliga olyckor för respektive anläggning som föreslås bli granskade i miljökonsekvensbeskrivningen som en del av bedömningen av konsekvenser av avvikande situationer och olyckssituationer.

Österbottens förbund anser att de uppgifter som enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994, ändring 267/1999) ska anges i ett program för miljökonsekvensbedömning i huvuddrag framgår av det bedömningsprogram som sänts ut på remiss. Förbundet anser dock att bedömningsprogrammet ännu har brister som bör rättas till. De kompletteringar som Österbottens förbund framför gäller i första hand beskrivningen av miljöns nuvarande tillstånd i Kristinestad, områdesreserveringarna i förslaget till Österbottens landskapsplan, miljökonsekvensbedömningen samt förslaget att i bedömningen inkludera kraftledningsförbindelserna och transportrutterna till sjöss och på land. Avslutningsvis kan konstateras att kärnkraftverket förutsätter att en reservering görs i landskapsplanen.

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND – POHJANMAAN LIITTO

Allan Blom
ordförande för landskapsstyrelsen

Olav Jern
landskapsdirektör